

OBSAH

Seznam použitých značek a zkratek	V
Definice a vysvětlení některých pojmu z oblasti ochrany životního prostředí	VII
1. Úvod	1
1.1. Znečišťování životního prostředí	2
1.2. Doprava a životní prostředí	3
1.2.1. Význam osobní hromadné dopravy	4
1.3. Environmentální požadavky na dopravu	5
2. Složky životního prostředí ovlivňované dopravou	6
2.1. Ovzduší	6
2.1.1. Emise mobilních prostředků	8
2.1.1.1. Měrné emise motorových hnacích vozidel	8
2.1.1.2. Výpočet emisí z provozu motorových hnacích vozidel	10
2.1.1.3. Výpočet emisí z provozu elektrických hnacích vozidel	11
2.1.2. Emisní součinitele	12
2.1.3. Měrné emise silničních vozidel	13
2.1.4. Porovnání emisí z provozu jednotlivých druhů doprav	13
2.1.4.1. emise železniční dopravy ze spotřeby paliva a trakční elektrické energie	13
2.1.4.2. Emise z provozu ROLA	13
2.1.5. Znečišťování ovzduší stacionárními zdroji	15
2.1.6. Hodnocení postupu při stanovení emisí	15
2.2. Primární energie	16
2.2.1. Energetická náročnost dopravy	16
2.2.2. Porovnání vozidlových odporů silniční a železniční soupravy	18
2.2.2.1. Nákladní doprava	18
2.2.2.2. Osobní doprava	19
2.2.3. Výpočet primární energie	21
2.3. Snižování emisí mobilních zdrojů	22
2.3.1. Snížení spotřeby paliva hospodárnou jízdou	22
2.3.1.1. Strategie hospodárné jízdy vlaku	23
2.3.2. Technické prostředky ke snížení emisí a spotřeby paliva	26
2.3.2.1. Hybridní a nekonvenční pohon vozidel	26
2.3.2.2. Alternativní paliva	28
2.4. Voda	29
2.4.1. Nakládání s vodami	29
2.4.2. Vodohospodářská díla	30
2.4.3. Ochranná pásmá	31
2.4.4. Odpadní vody	31
2.4.5. Ochrana vod	32
2.4.6. Vliv dopravy na kvalitu vod	33
2.5. Hluk	34
2.6. Vibrace	35
2.7. Ostatní fyzikální záření	35
2.8. Ostatní faktory	36
2.8.1. Zemědělství, lesnictví	36
2.8.2. Rekreace	36
2.8.3. Krajina	37
2.8.4. Vegetace	37
3. Odpady	37
3.1. Využívání odpadů	38
3.2. Odpadové hospodářství	39
3.2.1. Nakládání s odpady	39
3.2.2. Shromažďování nebezpečných odpadů	39
3.2.3. Skladování nebezpečných odpadů	39
3.2.4. Úprava nebezpečných odpadů	40
3.2.5. Zneškodňování odpadů	40
3.2.6. Původce odpadu	40

3.2.7. Základní dokumentace odpadového hospodářství	41
3.2.8. Evidence a ohlašování odpadů.....	41
3.2.9. Přeprava nebezpečných odpadů.....	42
3.2.10. Úroveň odpadového hospodářství	43
3.2.10.1. Hodnocení úrovně odpadového hospodářství	43
3.2.10.2. Hodnocení testu.....	43
3.2.10.2.1. Hodnocení významnosti jednotlivých oblasti odpadového hospodářství	44
3.2.10.2.2. Ohodnocení jednotlivých oblasti odpadového hospodářství	44
4. Chemické látky.....	44
4.1. Látky, jejichž výroba, dovoz, vývoz a distribuce jsou v ČR zakázány	45
5. Přeprava nebezpečného zboží	45
5.1. Základní podmínky pro přepravu nebezpečného zboží po železnici	46
5.1.1. Přeprava nebezpečného zboží po silnici	49
5.1.2. Ostatní druhy přepravy	50
6. Provozní havárie.....	50
6.1. Havarijní plán	52
7. Povodňové plány	52
8. Bezpečnost dopravy	55
9. Externality	56
10. Požadavky na konstrukci vozidel z hlediska ochrany životního prostředí	57
11. Informační systém v oblasti životního prostředí	59
11.1. Ekologické informace	59
11.2. Informační zdroje z oblasti životního prostředí na internetu	60
12. Strategie podnikové environmentální politiky	61
12.1. Systém LCI-LCA-LCC v dopravní organizaci	62
12.2. Strategie prevence	63
12.3. Systémy environmentálního řízení organizace	65
12.3.1. Environmentální manažerský systém EMS	65
12.3.2. Environmentální manažerský systém EMAS	66
12.3.3. Národní program čistší produkce	66
12.3.3.1. Čistší produkce	67
12.3.3.2. Projekty čistší produkce	67
12.3.3.3. Cíl NPCP	69
12.4. Dobrovolné dohody	70
12.5. Environmentální účetnictví	71
13. Hodnocení ekologického chování organizace	71
13.1. Základní část hodnocení	72
13.1.1. Část I	72
13.1.1.1. Popis hodnocené jednotky	72
13.1.1.2. Popis technologických procesů	72
13.1.1.3. Hlavní zpracovávané materiály	72
13.1.1.4. Přehled havárií a úniků škodlivých látek	72
13.1.2. Část II	72
13.1.2.1. Vodní hospodářství	72
13.1.2.1.1. Nakládání s vodami	73
13.1.2.2. Ochrana ovzduší	73
13.1.2.3. Odpadové hospodářství	73
13.1.2.4. Hodnocení ostatních složek životního prostředí	74
13.1.2.5. Havarijní stavy a úniky škodlivých látek	74
13.1.2.6. Závěr části II	74
13.1.3. Část III	75
13.1.3.1. Ochrana vod	75
13.1.3.2. Ochrana ovzduší	75
13.1.3.3. Odpadové hospodářství	75
13.1.3.4. Ostatní složky životního prostředí	75
13.1.3.5. Závěr části III	75
13.1.4. Část IV	76
14. Riziková analýza	77
15. Zmírnění účinků dopravy na životní prostředí	77

16. Výchova a vzdělávání	77
17. Právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí	77
18. Závěr	78
19. Literatura	78
20. Přílohy	79
20.1. Emise silničních vozidel	79
20.1.1. Dvoutaktní zážehové osobní automobily nosnosti < 2,5 t	79
20.1.2. Zážehové dodávkové automobily nosnosti < 3,5 t	79
20.1.3. Zážehová užitková vozidla nosnosti > 3,5 t	79
20.1.4. Vznětové dodávkové automobily nosnosti < 3,5 t	79
20.1.5. Vznětová užitková vozidla nosnosti 3,5 - 16 t	79
20.1.6. Vznětová užitková vozidla nosnosti > 16 t	80
20.1.7. Součinitele emisí pro motocykly	80
20.1.8. Součinitele emisí CH ₄	80
20.1.9. Součinitele emisí N ₂ O	81
20.1.10. Součinitele emisí NH ₃	81
20.1.11. Emise olova	81
20.1.12. Emise oxidu uhličitého	82
20.1.13. Emise oxidu siřičitého	82
20.1.14. Celkové emise z dopravy	82
20.2. Instalovaný výkon a vlastní spotřeba při výrobě elektrické energie ČEZ	83
20.3. Převody jednotek	83
20.4. Spotřeba první energie	83
20.5. Měrná spotřeba energie	84
20.5.1. Nákladní doprava	84
20.5.2. Osobní doprava	84
20.5.3. Plynné emise při výrobě tepla z různých paliv	85
20.6. Výpočet potřeby vody	85
20.7. Seznam nebezpečných vlastností odpadů	86
20.8. Katalog odpadů	88
20.8.1. Seznam nebezpečných odpadů podléhajících zpřísněnému režimu	89
20.9. Průměrné materiálové složení elektronických jednotek	89
20.10. Průměrné látkové složení elektronických jednotek	90
20.11. Zneškodňování odpadů fyzikálními a chemickými metodami	90
20.11.1. Solidifikace	90
20.11.1.1. Cementace	91
20.11.1.2. Bitumenace	91
20.11.1.3. Vitrifikace	91
20.11.1.4. Metoda DCR	91
20.11.2. Zneškodňování odpadů biologickými metodami	91
20.11.2.1. Mikrobiologické čištění půdy a zemin	92
20.11.2.2. Biochemická metoda	93
20.11.2.3. Kompostování	94
20.11.2.4. Fermentace	94
20.11.3. Termické zneškodňování odpadů	94
20.11.3.1. Spalování odpadu	95
20.11.3.2. Pyrolyza	95
20.11.3.3. Výhřevnost některých odpadů	95
20.11.4. Zneškodňování odpadů obsahující PCB	97
20.11.5. Skládkování odpadu	97
20.11.6. Identifikační list nebezpečného odpadu	98
20.11.7. Test hodnocení úrovně odpadového hospodářství	100
20.11.8. Příklad hodnocení úrovně odpadového hospodářství	104
20.11.9. Interpretace výsledku testu	105
20.12. Aplikace testu hodnocení na ostatní environmentální aktivity organizace	106
20.13. Nebezpečné vlastnosti chemických látek a přípravků	107
20.14. Bezpečnostní list chemické látky	108
20.15. Přepravní podmínky pro nebezpečné zboží podle RID (PNZ)	111
20.16. Zařazení nebezpečného zboží do tříd, číslic a písmen RID (PNZ)	113

20.16.1. UN kód	114
20.16.2. Kemlerův kód	114
20.16.3. Příklady zařazení nebezpečného zboží	117
20.16.3.1. Lehký topný olej	117
20.16.3.2. Roztok fenolu v benzenu	117
20.17. Základní struktura sledování environmentálních nákladů	118
20.18. Příklady využití informačního systému odpadového hospodářství	120
20.18.1. porovnání nákladů na vybrané odpady a střediska výkaznické jednotky	120
20.18.2. Měrné náklady na zneškodnění odpadu 200301 podle firem	121
20.18.3. Měrný zisk z odprodeje železného šrotu	122
20.18.4. Sorbenty	123
20.18.5. Cena sorbentu při likvidaci 10 l ropné látky	124
20.18.6. Poměr ceny a sorbce sorbentů	125
20.18.7. Poměr sorbce a ceny sorbentů	125
20.18.8. Objem kg sorbentu v litrech	126

